

Katarzyna Dobielska
Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Marii Konopnickiej w Iławie

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z JEZYKA POLSKIEGO

DLA KLAS IV – VIII

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

ROK SZKOLNY 2024 / 2025

Opracowała: Katarzyna Dobielska

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego zostały opracowane do programu nauczania języka polskiego w klasach IV – VIII szkoły podstawowej (**Marlena Derlukiewicz „Nowe słowa na start! Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej”, Nowa Era – nr dopuszczenia podręcznika „Nowe słowa na start!” do klasy IV– 907 / 1 / 2017, do klasy V– 907 / 2 / 2018, do klasy VI – 907 / 3 / 2019, do klasy VII – 907 / 4 / 2020, do klasy VIII – 907 / 5 / 2021 / z 1)** w oparciu o następujące dokumenty:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 czerwca 2024 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Statut Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Konopnickiej w Iławie.
4. Szkolne zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów klas IV – VIII w Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Konopnickiej w Iławie.

W nauczaniu języka polskiego należy uwzględnić aktualne potrzeby i wyzwania stwarzane przez szybko postępujące zmiany kulturowo – cywilizacyjne i społeczne. Na lekcjach uczeń powinien zdobyć nie tylko odpowiednie wiadomości i umiejętności, ale też wykształcić postawy, które przygotują go do funkcjonowania we współczesnym świecie. Niezwykle istotne wydaje się więc rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (słuchanie, czytanie, mówienie, pisanie), kompetencji czytelniczych, umiejętności analizy i interpretacji różnego rodzaju tekstów – literackich, informacyjnych, publicystycznych, popularnonaukowych, dzieł sztuki, reklam, wyrabianie kompetencji językowych, a także kształtowanie systemu wartości czy wdrażanie do samokształcenia.

W II etapie edukacyjnym dla przedmiotu język polski **PODSTAWA PROGRAMOWA** przewiduje następujące cele kształcenia sformułowane jako wymagania ogólne:

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
2. Znajomość wybranych utworów literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.
3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.
4. Rozwijanie zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami.

5. Kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej.
6. Rozwijanie zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.

II. Kształcenie językowe.

1. Rozwijanie rozumienia wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu tożsamości osobowej ucznia oraz wspólnot: rodzinnej, narodowej i kulturowej.
2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.
4. Kształcenie umiejętności porozumiewania się (słuchania, czytania, mówienia i pisanie) w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, w tym także z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się.
5. Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia oraz pisania zgodnego z zasadami ortofonii oraz pisowni polskiej.
6. Rozwijanie wiedzy o elementach składowych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz ich funkcjach w strukturze tekstów i w komunikowaniu się.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.
2. Kształcenie umiejętności wygłaszania, recytacji i interpretacji głosowej tekstów mówionych, doskonalenie dykcji i operowania głosem.
3. Rozpoznawanie intencji rozmówcy oraz wyrażanie intencji własnych, rozpoznawanie języka jako działania (akty mowy).
4. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.
5. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania, oraz rozpoznawanie manipulacji językowej.
6. Rozbudzanie potrzeby tworzenia tekstów o walorach estetycznych i podejmowania samodzielnych prób literackich.

IV. Samokształcenie.

1. Rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.
2. Rozwijanie umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.
3. Rozwijanie umiejętności rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy oraz szacunku dla cudzej

- własności intelektualnej.
4. Kształcenie nawyków systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania.
  5. Zachęcanie do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.
  6. Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

Cele kształcenia należy realizować w połączeniu z celami wychowania, do których zalicza się:

- systematyczne wzbogacanie osobowości ucznia; wprowadzanie w świat wartości;
- kształtowanie postaw humanistycznych, np. solidarności, tolerancji, współpracy, altruizmu, uczciwości, sprawiedliwości, odwagi, empatii, szacunku dla innych, odpowiedzialności;
- wskazywanie wzorców postępowania;
- budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia;
- wzmacnianie tożsamości narodowej, szacunku dla tradycji;
- rozwijanie motywacji do poznawania kultury własnego regionu oraz dziedzictwa narodowego;
- kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur i szacunku dla ich dorobku;
- wychowanie patriotyczne rozumiane jako budowanie więzi i poczucia dumy ze szkoły, regionu, ojczyzny;
- kształtowanie postaw obywatelskich, wdrażanie do wspólnego działania dla dobra innych, do aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- rozwijanie zainteresowań, rozbudzanie ciekawości wobec świata i kształtowanie otwartej postawy w stosunku do innych ludzi;
- kształcenie takich kompetencji, jak kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość;
- umacnianie świadomości ekologicznej;
- uświadamianie podstaw zdrowego trybu życia;
- rozbudzanie potrzeb czytelniczych i kulturalnych wraz z kształceniem umiejętności ich zaspokajania;
- zachęcanie do współpracy z innymi, wspólnego planowania i organizowania przedsięwzięć oraz podejmowania odpowiedzialności za wykonanie zadań w grupie;
- wdrażanie do samokształcenia, pomoc w odkrywaniu własnych preferencji w zakresie

stylu uczenia się;

- kształcenie nawyków systematycznego uczenia się, porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;
- przygotowanie do obiektywnego oceniania postaw innych ludzi oraz do samooceny;
- umacnianie poczucia własnej wartości;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i planowaniu drogi dalszej edukacji.

Ocenianie winno spełniać następujące funkcje:

- a) dostarczać uczniowi, nauczycielowi oraz rodzicom bieżącej informacji o postępach i trudnościach w nauce, zasobie jego wiadomości i umiejętności; określać kierunek dalszej pracy, pomocy w nauce;
- b) wdrażać ucznia do samooceny, rozwijać w nim poczucie odpowiedzialności za osiągnięte wyniki w nauce, sukcesy i porażki;
- c) motywować ucznia do systematycznej pracy, stawiania wobec siebie coraz większych wymagań;
- d) pozwalać określić uzdolnienia, zainteresowania, predyspozycje dziecka;
- e) dać szansę odniesienia sukcesu edukacyjnego, wzmacniać poczucie własnej wartości;
- f) uwzględniać indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe oraz edukacyjne ucznia wynikające w szczególności z:
  - niepełnosprawności;
  - niedostosowania społecznego lub zagrożenia nim;
  - szczególnych uzdolnień;
  - specyficznych trudności w uczeniu się;
  - zaburzeń komunikacji językowej;
  - sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
  - niepowodzeń edukacyjnych;
  - zaniedbań środowiskowych;

- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych ze wcześniejszym kształceniem za granicą.

I. SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA UCZNIÓW

Oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według skali przedstawionej w Statucie Szkoły. Dopuszcza się dodawanie do oceny znaku „+” lub „-”, przy czym „+” podwyższa ocenę o pół stopnia, a „-” obniża ocenę o 0,25 stopnia. Oceny końcoworoczne dodatkowych znaków nie zawierają. Inne znaki wpisywane do dziennika to „nb” – nieobecny (zamiast oceny, którą należy uzupełnić po zaliczeniu danego materiału) oraz „np” – nieprzygotowany (w przypadku zgłoszenia przez ucznia jednego dopuszczalnego nieprzygotowania w półroczu, bez konsekwencji, bez podawania powodu).

1. Oceny poziomu wiadomości i umiejętności ucznia powinny być dokonywane systematycznie, w różnych formach, w warunkach zapewniających ich obiektywność.
2. Zachowanie ucznia na lekcji nie może stanowić kryterium oceny poziomu jego wiadomości i umiejętności z danego przedmiotu.
3. Prac pisemnych dotyczą następujące warunki:
  - nauczyciel zobowiązany jest do zapowiadania pracy klasowej (testu, sprawdzianu) i zapisania jej w dzienniku (terminarzu e-dziennika) z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem; dyktanda i kartkówki (tylko z ostatniej lekcji lub z treści wymaganych na daną lekcję, najwyżej 2-3 lekcje) są zapowiadane przynajmniej dwa dni wcześniej; nauczyciel może również przeprowadzić kartkówkę bez zapowiedzi (z materiału wymaganego na daną lekcję); nauczyciel każdorazowo podaje zakres pracy pisemnej i określa jej formę;
  - w jednym dniu może odbyć się tylko jedna praca klasowa, w klasach IV - VI dwie prace klasowe w tygodniu, w klasach VII - VIII – trzy w tygodniu;
  - prace klasowe, sprawdziany, dyktanda nie mogą być przeprowadzane w pierwszym dniu nauki po przerwach świątecznych czy międzyokresowych;
  - prace pisemne powinny być sprawdzone i ocenione w terminie do 14 dni roboczych;
  - z upływem sierpnia ww. prace są niszczone lub przechowywane przez nauczyciela w sali lekcyjnej w uczniowskich teczkach aż do zakończenia etapu edukacyjnego;

- sprawdzone i ocenione prace klasowe, testy, sprawdziany, dyktanda są udostępniane uczniowi i jego rodzicom na zasadach określonych w Statucie, m.in. podczas omawiania prac pisemnych uczniowie mają prawo zrobić ich zdjęcie telefonem komórkowym.

4. O ocenie z pracy decyduje liczba uzyskanych punktów przeliczona na procenty.

Tabela prezentuje skalę oceniania prac klasowych, testów, sprawdzianów.

Ocena	Praca klasowe, sprawdziany, testy
niedostateczny	0% - 29%
dopuszczający	30% - 49%
dostateczny	50% - 69%
dobry	70% - 85%
bardzo dobry	86% - 96%
celujący	97 - 100%

- Ocena klasyfikacyjna roczna powinna uwzględniać wynik pracy ucznia w obu półroczach i stanowić podstawę jego promocji.
- Uczeń może być nieklasyfikowany z przedmiotu, jeżeli brakuje podstaw do ustalenia śródrocznej czy rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na nie w okresie, którego dotyczy klasyfikacja.
- Uczeń ma prawo do poprawy ocen cząstkowych zgodnie z trybem ustalonym przez nauczyciela przedmiotu na początku roku szkolnego.
- Ocenę „celującą” otrzymuje uczeń, który w stu procentach opanował zagadnienia wynikające z podstawy programowej.
- Nauczyciel informuje ucznia oraz jego rodzica o grożącej mu ocenie niedostatecznej na półroczu lub koniec roku szkolnego na miesiąc przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
- O przewidywanej ocenie śródrocznej i końcoworocznej informuje nauczyciel ucznia i jego rodzica dwa tygodnie przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
- Zasady wyznaczania uczniowi egzaminu poprawkowego (w przypadku otrzymania

na koniec roku szkolnego oceny niedostatecznej z jednego lub z dwóch przedmiotów) szczegółowo omawia Statut Szkoły.

II. POZOSTAŁE ZASADY STOSOWANE PRZEZ NAUCZYCIELA

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel zobowiązany jest zapoznać uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) z wymaganiami edukacyjnymi (niezbędnymi do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych oraz rocznych ocen klasyfikacyjnych), wynikającymi z realizowanego programu nauczania swojego przedmiotu, ze sposobami sprawdzania osiągnięć uczniów oraz z możliwościami uzyskania przez nich wyższej niż przewidywana śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej.
2. Zakłada się, że każdy uczeń, na miarę swoich możliwości intelektualnych oraz charakterologicznych, czyni wszystko, by osiągnąć sukces szkolny.
3. Oceny mają dostarczyć uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach dziecka.
4. Oceny opatrzone komentarzem nauczyciela, ustnym lub pisemnym, zawierającym ich uzasadnienie i sugestie dotyczące sposobu podniesienia osiągnięć edukacyjnych ucznia, motywującym do pracy, stawia się w sposób jawny. Obowiązuje skala ocen od 1 do 6 oraz dodatkowo – „plusy” i „minusy”, przy czym pięć plusów stanowi piątkę, pięć minusów – jedynkę.
5. Uczeń zobowiązany jest posiadać podręcznik, zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy w szeroką linię, z marginesami (60 kartek, miękka oprawa), papierową teczkę z kartkami na prace klasowe (jedna na cały etap edukacyjny).
6. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne przygotowywanie się do lekcji, prowadzenie notatek, wklejanie kart pracy, uzupełnianie zaległości spowodowanych czasową nieobecnością w szkole (notatek, wiadomości i umiejętności). Ich zaliczenie odbywa się na zasadach ustalonych z nauczycielem. W uzasadnionych przypadkach (np. pobyt w sanatorium, dłuższa nieobecność spowodowana chorobą) nauczyciel ma prawo zwolnić ucznia z tego obowiązku lub określić, które notatki i wiadomości może pominąć. Przepisywanie zaległych notatek zawsze można zastąpić wklejona do zeszytu we właściwym miejscu kserokopią.
7. Uczeń pytany jest na ocenę z ostatniej lekcji literackiej lub z bieżących wiadomości gramatycznych i ortograficznych (obejmujących najczęściej jedną, czasem dwie – trzy lekcje, sporadycznie kilka, a nawet cały dział w przypadku powtórzenia). Zakres materiału wymaganego na kolejne zajęcia nauczyciel każdorazowo wyraźnie określa.
8. Przy ocenie z odpowiedzi uwzględnia się poziom wiadomości ucznia, ale i sposób ich prezentowania (płynność i poprawność wypowiedzi, styl, zasób słownictwa). Oceny za odpowiedź nie poprawia się. Uczeń może zgłosić się do odpowiedzi, kiedy nauczyciel pyta ochotników, i w taki sposób zdobyć satysfakcjonującą ocenę.
9. Uczeń, który sam zgłasza się do odpowiedzi, nie jest oceniany łagodniej.
10. Na opanowanie pamięciowe wiersza i przygotowanie recytacji uczeń otrzymuje przynajmniej tydzień czasu. Nienauczenie się go podlega ocenie niedostatecznej, bez możliwości poprawy (jeżeli uczeń był w szkole lub opuścił tylko jeden dzień przed pytaniem; w przypadku kilkudniowej nieobecności ma prawo zaprezentować recytację w późniejszym terminie).
11. Nauczyciel rezygnuje z pytania na ocenę ucznia, którego zeszyt wziął poprzedniego dnia do sprawdzenia.

12. Usprawiedliwia się zgłoszone na początku lekcji sporadyczne nieprzygotowanie do niej (nieopanowanie bieżących wiadomości wymaganych na lekcję) z ważnego powodu (bez adnotacji w dzienniku). W wyjątkowych sytuacjach (np. losowych) usprawiedliwia się każde nieprzygotowanie. **Raz w półroczu uczeń może zgłosić nieprzygotowanie bez uzasadnienia i bez konsekwencji; zostanie ono odnotowane w dzienniku lekcyjnym jako „np”;** uprawnia ono jedynie do niepytania ucznia na danej lekcji z bieżących wiadomości, ale nie zwalnia z konieczności pisania zapowiedzianej kartkówki.

13. Uczeń nieobecny na poprzedniej lekcji (lub kilku) ma prawo być nieprzygotowany, ale musi to zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Nie pyta się go. W przypadku dłuższej nieobecności może również być zwolniony z konieczności pisania pracy klasowej, sprawdzianu, dyktanda itp. w danym terminie lub pisać, ale słabej oceny nie otrzymać do dziennika (umowa z uczniem).

14. Uczeń zobowiązany jest zgłosić na początku lekcji brak podręcznika, zeszytu, ćwiczeń oraz innych wymaganych materiałów i mimo tego podejmować pracę na lekcji, np. pisać notatkę na kartce. W przeciwnym wypadku nie zostanie usprawiedliwiony i otrzyma uwagę z zachowania.

15. Nauczyciel może zadać pisemną lub praktyczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny. Nauczyciel sprawdza ją i przekazuje uczniowi informację zwrotną (ustną lub pisemną).

16. Przy zadawaniu pracy domowej nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem (termin, sposób).

17. Nauczyciel ma obowiązek wyznaczenia odpowiedniego do stopnia trudności zadania czasu na jego realizację.

18. Uczeń jest zobowiązany do przestrzegania terminu i sposobu wykonania pracy domowej.

19. Uczeń nie ma możliwości oddania jej w późniejszym terminie (wyjątek stanowi dziecko nieobecne, które oddaje pracę do sprawdzenia po powrocie do szkoły, wg osobnych ustaleń z nauczycielem). Prace domowe całej klasy (pisemne i praktyczne są nieobowiązkowe i nie podlegają ocenie) zbierane są w ciągu dwóch dni określonych przez nauczyciela. Jeśli uczeń nie odda pracy pierwszego dnia, może to zrobić w tym kolejnym. Musi jednak zadbać, aby kolega z innej grupy dał zeszyt w jego miejsce.

20. Prace domowych nie poprawia się. Uczeń może postarać się wykonać je lepiej przy kolejnym zadaniu o podobnym charakterze.

21. Znak graficzny, litera „V”, w zeszycie ucznia lub w ćwiczeniach, oznacza sprawdzenie przez nauczyciela wykonania zadania, bez kontroli jego zawartości merytorycznej, poprawności.

22. Prace dodatkowe uczniowie wykonują na ocenę lub „plusy” (každorazowa umowa).

23. Wypracowania piszą uczniowie w klasie (sporadycznie w domu). Mają one charakter pracy klasowej (tworzonej bez możliwości korzystania z zeszytu czy z innych pomocy) oraz pracy pisanej w klasie (z możliwością korzystania z notatek w zeszycie, a także z innych ustalonych wcześniej pomocy).

24. Prace klasowe, testy, sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń, np. z powodu nieobecności, nie pisze ich z całą klasą, powinien zrobić to w późniejszym terminie, po ustaleniu z nauczycielem, w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W uzasadnionych przypadkach może być zwolniony z tego obowiązku.

25. Nauczyciel każdorazowo podaje zakres materiału, który obejmuje dana forma sprawdzania.

26. Prace klasowe (testy, sprawdziany z większej partii materiału) są zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone powtórzeniem (nie poprzedza się powtórzeniem wypracowań).

27. Dyktanda, sprawdziany z bieżącego materiału (kartkówki) są zapowiadane przynajmniej dwa dni wcześniej.
28. Nauczyciel może przeprowadzić kartkówkę bez zapowiedzi, ale tylko z ostatniej lekcji lub treści wymaganych na daną lekcję (najwyżej 2 – 3 lekcje).
29. Nauczyciel jest zobowiązany sprawdzić i ocenić zebrane zadania uczniowskie klasowe, zaś domowe opatrzyć informacją zwrotną (ustną lub pisemną) w ciągu 14 dni roboczych.
30. Ocen za pracę klasową, test, sprawdzian, dyktando, kartkówkę, odpowiedź ustną w zasadzie się nie poprawia. Uczeń ma możliwość wykazania się pełniejszą wiedzą i umiejętnościami przy kolejnym zadaniu o podobnym charakterze. Wyjątek stanowią sprawdziany i odpowiedzi ze znajomości alfabetu, przypadków, odmiany rzeczownika, odmiany czasownika, rozpoznawania części mowy, znajomości środków poetyckich lub innych zagadnień uznanych przez nauczyciela za szczególnie istotne, a także w przypadku słabego wyniku klasy, wyraźnie poniżej możliwości (forma jak pracy pierwotnej, pisemna lub ustna).
31. W przypadku poprawiania czegokolwiek do dziennika wpisuje się obie oceny – pierwotną oraz za poprawę. Obie w nim pozostają.
32. Praca klasowa, sprawdzian z większej partii materiału, dyktando powinny być omówione i poprawione zgodnie z zaleceniem nauczyciela na lekcji.
33. Dodatkowa umowa między nauczycielem a uczniami reguluje możliwość korzystania ze słownika ortograficznego podczas danej pracy klasowej (stylistycznej) czy wypracowania pisanego w klasie.
34. Dla uczniów ze stwierdzoną dysleksją, dysortografią czy dysgrafią nauczyciel ustala indywidualne zasady oceniania, głównie prac pisemnych (np. wydłużony czas pracy, mniejsza ilość zadań, inne kryteria), zgodnie z zaleceniami PPP (informacja w załączeniu).
35. Przedstawienie do oceny pracy niesamodzielnej, np. przepisanej z Internetu, lub wyraźnie powyżej możliwości dziecka skutkuje uwagą z zachowania.
36. Ocena za zeszyt przedmiotowy wystawiana jest raz w semestrze (nauczyciel nie uprzedza o terminie zebrania zeszytów). Uwzględnia estetykę prowadzenia, systematyczność i kompletność notatek (z uwzględnieniem kart pracy), zapisywanie dat i numerów lekcji.
37. Oceny za zeszyt nie poprawia się.
38. Termin omawiania lektur na dany rok szkolny jest podawany na pierwszej lekcji (lub jednej z pierwszych) po wakacjach. Nie zaczyna się omawiania lektury bezpośrednio po świętach, feriach.
39. Omawianie lektury poprzedza sprawdzian ze znajomości jej treści. Słaby wynik takiej pracy można poprawić aktywnością podczas omawiania danej lektury.
40. Za przeczytanie i wykazanie się znajomością dodatkowej lektury, podanej przez nauczyciela, uczeń otrzymuje częściową ocenę celującą.
41. Ocenie podlega aktywność uczniów, rozumiana również jako praca na lekcji (stopnie, „plusy” i „minusy”). Aktywność oceniana jest na bieżąco, szczególnie podczas omawiania lektur. Za brak pracy na lekcji, notatki (całej lub części), nieuzupełnienie czy niewklejenie karty pracy uczeń otrzymuje uwagę z zachowania.
- 42. Prace uczniowskie (prace klasowe, sprawdziany, testy, dyktanda) gromadzone są w ciągu roku lub całego etapu edukacyjnego w s. 47, w imiennych teczkach, do których mają wgląd uczniowie oraz rodzice (po wcześniejszym ustaleniu, np. podczas zebrania z rodzicami, indywidualnej rozmowy z nauczycielem). Podczas omawiania prac pisemnych uczniowie mają prawo zrobić ich zdjęcie telefonem komórkowym.**
43. Zadania domowe (pisemne i praktyczne nieobowiązkowe, bez oceny) wykonywane są w zeszycie przedmiotowym (chyba że umowa opiewa inaczej). Te, na dodatkowych kartkach niewielkiego formatu, wklejane są do zeszytu.

44. Oceny za prace klasowe, testy, sprawdziany, kartkówki oraz dyktanda zapisuje się w dzienniku lekcyjnym kolorem czerwonym, pozostałe (za odpowiedź, czytanie, recytację, pracę na lekcji, pracę w grupie, zeszyt, prace dodatkowe itp.) – niebieskim lub różnymi kolorami.

45. Do dziennika elektronicznego oceny wpisuje się na bieżąco, najpóźniej w ciągu tygodnia od wystawienia.

46. W przypadku zdalnego nauczania przy wystawianiu oceny śródrocznej lub końcoworocznej zostaną uwzględnione dodatkowo: udział ucznia w e-zajęciach, jego zaangażowanie, systematyczność oraz terminowość odbierania i odsyłania prac.

47. Uczniowie z Ukrainy lub innego kraju (nieznający języka polskiego), rozpoczynający naukę w polskiej szkole, w początkowym etapie edukacji mają prawo do indywidualnego traktowania (wymagania, ocenianie), zgodnie z potrzebami.

Uwaga:

Brak przyborów szkolnych, zeszytu przedmiotowego, podręcznika, ćwiczeń lub innych materiałów potrzebnych do lekcji; brak zadania, w tym notatki, karty pracy; brak pracy na lekcji skutkuje wpisaniem do dziennika elektronicznego uwagi z zachowania, zgodnie ze szkolnym regulaminem oceny zachowania.

III. UMIEJĘTNOŚCI I DZIAŁANIA UCZNIĄ PODLEGAJĄCE OCENIE

Na lekcjach języka polskiego ocenia się następujące umiejętności i działania ucznia:

- słuchanie;
- mówienie (wypowiedzi ustne przygotowane i spontaniczne);
- recytacja;
- czytanie (głośne i ciche ze zrozumieniem);
- pisanie (prace stylistyczne, tworzenie określonych form wypowiedzi);
- pisanie – stosowanie w praktyce zasad ortograficznych i interpunkcyjnych (uzupełnianki ortograficzne, dyktanda);
- znajomość treści lektur;
- opanowanie wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową, m. in. z zakresu nauki o języku, ortografii i interpunkcji, kultury, nauki o literaturze;
- inne (aktywność, prace dodatkowe, artystyczne – np. ilustracje, plakaty, słuchowiska, projekty, praca w grupie, sukcesy w konkursach przedmiotowych, własna twórczość literacka itp.).

IV. SPOSÓB OCENIANIA POSZCZEGÓLNYCH UMIEJĘTNOŚCI

- słuchanie (**doraźna umowa z uczniami lub załączone kryteria oceny słuchania**);
- mówienie:

- wypowiedzi ustne – przygotowane i spontaniczne (**kryteria oceny wypowiedzi ustnej**);
- recytacja (**każdorazowa umowa z uczniami lub załączone kryteria oceny recytacji**);
- czytanie – głośne (**załączone kryteria oceny głośnego czytania**) i ciche ze zrozumieniem (**kryteria podawane każdorazowo po sprawdzaniu wyżej wymienionej umiejętności**);
- pisanie:
  - prace stylistyczne, tworzenie określonych form wypowiedzi – (**oceniane holistycznie, sporadycznie wg załączonych kryteriów oceny form wypowiedzi**);
  - stosowanie w praktyce zasad ortograficznych i interpunkcyjnych (**załączone kryteria oceny dyktand i uzupełnianek ortograficznych**);
- znajomość treści lektur (**obowiązujące w szkole kryterium oceny sprawdzianów**);
- opanowanie wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową, m. in. z zakresu nauki o języku, ortografii i interpunkcji, kultury, nauki o literaturze (**załączone kryteria oceny ustnej odpowiedzi**);
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego (**załączone kryteria oceny zeszytu przedmiotowego**);
- inne:
  - aktywność, praca na lekcji (**od jednego do czterech „+” lub ocena bardzo dobra odpowiadająca pięciu plusom, w zależności od jakości pracy**);
  - prace dodatkowe (**każdorazowa umowa z uczniami**);
  - prace artystyczne – np. ilustracje (**kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów**), plakaty, słuchowiska, przedstawienia, w tym przekład intersemiotyczny (**każdorazowa umowa z uczniami**);
  - projekty (**umowa z uczniami w powiązaniu z kryteriami oceny projektu**);
  - praca w grupie (**każdorazowa umowa z uczniami, samoocena, ocena koleżeńska lub załączone kryteria oceny pracy w grupie**);
  - sukcesy w konkursach przedmiotowych (**częstkowa ocena celująca, często również śródroczna czy końcoworoczna, zawsze podniesiona w porównaniu do zastanej**), laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim oraz laureat i finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje **najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną**;
  - własna twórczość literacka itp. (**każdorazowa umowa z uczniem**).

V. METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ WRAZ Z MINIMALNĄ LICZBĄ OCEN W PÓŁROCZU ZA POSZCZEGÓLNE UMIEJĘTNOŚCI

- prace klasowe (wypracowanie, kształcenie językowe) – 1 + 1
- sprawdziany, testy (np. po omówieniu działu, z lektury) – 2 – 3
- kartkówki (z obowiązujących na daną lekcję wiadomości i umiejętności) – 3 – 4
- dyktanda – 1
- odpowiedzi ustne (bieżący materiał oraz powtórzeniowy, wypowiedzi spontaniczne oraz przygotowane) – 1 – 2
- recytacja – 1
- czytanie (głośne, ciche ze zrozumieniem) – 1
- prace domowe (pisemne i praktyczne nieobowiązkowe, bez ocen)
- zeszyt przedmiotowy – 1
- praca w grupie – 1
- inne (praca na lekcji, aktywność, prace dodatkowe, prace artystyczne – ilustracje, plakaty, albumy, słuchowiska, przekład intersemiotyczny, przedstawienia, projekty, własna twórczość literacka, samorozwój, sukcesy w konkursach ...)

Minimalna liczba ocen z j. polskiego w danym półroczu wynosi 10.

VI. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

- zapis ocen cząstkowych, śródrocznych i końcoworocznych w dzienniku elektronicznym (jedynym obowiązującym);
- zapis ocen końcoworocznych w arkuszach ocen ucznia (wychowawca klasy).

VII. SPOSOBY INFORMOWANIA O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

- przedstawienie wymagań uczniom i rodzicom na początku roku szkolnego;
- imienne teczki gromadzące w ciągu etapu edukacyjnego prace klasowe, testy, sprawdziany, dyktanda (udostępniane uczniom i rodzicom po wcześniejszym ustaleniu z nauczycielem, zgodnie ze Statutem Szkoły, np. poprzez umożliwienie uczniom na lekcji podczas omawiania prac pisemnych zrobienia ich zdjęcia telefonem komórkowym);
- recenzja prac pisemnych;
- bezpośredni kontakt z rodzicami ucznia (zebranie, indywidualna rozmowa);
- kontakt pośredni (wezwanie, list gratulacyjny, wpis do dziennika elektronicznego);
- informacja zwrotna dla rodzica (wpis do zeszytu ucznia lub do informatora);
- świadectwo szkolne.

VIII. INDYWIDUALIZACJA OCENIANIA (informacje na początku dokumentu oraz w załączeniu).

IX. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW

Ocena śródroczna / końcoworoczna jest wypadkową ocen cząstkowych, które uczeń otrzyma w ciągu półrocza / roku szkolnego. Powinna uwzględniać również rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy. Nie stanowi średniej arytmetycznej. **Za najważniejsze uważa się oceny za prace klasowe, sprawdziany, dyktanda, bieżące wiadomości. Niżej są punktowane prace dodatkowe, czytanie, recytacja, jeszcze niżej aktywność, prace plastyczne czy praca w grupie.**

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- w pełni opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- (z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim),
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- prawie w całości (niewielkie braki) opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o sporym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem w mowie i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- (bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim),
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- poprawnie wykonuje prace dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace dodatkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,

- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,

- wykazuje się niechęcią do nauki,
- nie angażuje się w pracę grupy.

X. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA (w załączeniu)

XI. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Uczeń i jego rodzice mogą wystąpić do dyrektora szkoły z zaopiniowaną przez wychowawcę pisemną prośbą o umożliwienie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z danych zajęć edukacyjnych najpóźniej dwa dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
2. Uczniowi przysługuje prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z zajęć edukacyjnych, jeżeli w drugim półroczu roku szkolnego:
  - a) ilość nieusprawiedliwionych godzin nieobecności z danego przedmiotu nie przekracza 5%;
  - b) ilość godzin nieobecności na zajęciach z danego przedmiotu nie przekracza 15%;
  - c) uczeń przystąpił do wszystkich prac klasowych oraz wykorzystał możliwości ich poprawy;
  - d) ocena za pierwsze półrocze była przynajmniej taka, o jaką ubiega się uczeń na koniec roku.
3. Wychowawca ucznia opiniuje podanie po sprawdzeniu spełnienia warunków z pkt. 2 i zasięgnięciu pisemnej informacji od nauczyciela przedmiotu.
4. Dyrektor szkoły po zapoznaniu się z opinią wychowawcy, gdy jest ona pozytywna, ustala termin sprawdzianu.
5. Sprawdzian obejmuje umiejętności i wiadomości z danego przedmiotu zgodnie z wymaganiami na daną ocenę, o którą ubiega się uczeń, określonymi w wymaganiach edukacyjnych opracowanych przez nauczyciela danego przedmiotu. Zakres materiału obejmuje II półrocze.

6. Sprawdzian przeprowadza się w formie pisemnej.
7. Sprawdzian przeprowadza dwuosobowa komisja, w skład której wchodzi nauczyciel przedmiotu, z którego uczeń ubiega się o zmianę oceny oraz nauczyciel tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
8. Ustalona przez komisję ocena nie może być niższa od wystawionej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych.
9. Z pracy komisji sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin sprawdzianu, zadania do zrealizowania na sprawdzianie, wynik sprawdzianu z ustaloną oceną.
10. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia.
11. Wynik sprawdzianu odnotowuje się w dzienniku elektronicznym. Protokół z egzaminu przechowuje się przez rok.

XII. EWALUACJA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Na lekcjach należy nagradzać aktywność i zaangażowanie ucznia. Sytuacje dydaktyczne powinny być tak konstruowane, by umożliwić każdemu osiągnięcie sukcesu. Warto dostrzegać nawet najmniejsze postępy dziecka. Każda pochwała, zauważenie pracy, starania, wysiłku mobilizują do działania. Docenianie wyników w nauce jest bardzo ważne zwłaszcza w przypadku uczniów z trudności w uczeniu się. Należy eksponować osiągnięcia indywidualne ucznia, porównując je do stanu poprzedniego, a nie do postępów innych dzieci, szczególnie tych bardziej uzdolnionych. (Dotyczy również uczniów z opiniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.)

Ewaluacja osiągnięć uczniów odbywa się systematycznie na każdej lekcji, podczas której należy obserwować zarówno indywidualne, jak i grupowe postępy. Ocenie podlegają umiejętności polonistyczne, ale też ponadprzedmiotowe, a w szczególności umiejętności współpracy w zespole, planowania i organizowania własnego warsztatu pracy oraz rozwiązywania problemów w twórczy sposób. Istotne znaczenie edukacyjne oraz wychowawcze odgrywa samoocena ucznia, a także ocena koleżeńska. Samoocena, w której uczeń poddaje refleksji swoje działania na lekcji, wspiera jego rozwój i uczy podejmowania

odpowiedzialności za proces uczenia się, rozpoznawania swoich słabych i mocnych stron. Efekty uczniowskiej autorefleksji nauczyciel powinien wykorzystać podczas planowania kolejnych zajęć.

XIII. EWALUACJA PZO

Przedmiotowe Zasady Oceniania muszą na bieżąco podlegać analizie nauczyciela, skłaniać do refleksji i samokontroli, a w razie potrzeby – modyfikacji. Mają prezentować jasny, czytelny sposób oceniania, motywować ucznia, rzetelnie wskazywać poziom jego wiadomości, umiejętności, aktywności i zaangażowania, pomagać dostrzegać jego postępy, uczyć samooceny. Winny uwzględniać indywidualne potrzeby i możliwości dziecka. Należy rozmawiać o nich z uczniami i rodzicami. Można stosować formę ankiety.

Opracowała:
Katarzyna Dobielska

Cały dokument u nauczyciela.

